

ПОДАТКОВА КОНСУЛЬТАЦІЯ

Державною фіскальною службою України розглянуто запит на отримання індивідуальної податкової консультації щодо права здійснювати торгівлю столовими винами фізичною особою-підприємцем без наявності ліцензії на право роздрібної торгівлі алкогольними напоями, (а саме винами із об'ємною часткою етилового спирту: сухих, напівсухих вин – 9.0 – 14.0 відсотків; напівсолодких – 9.0 – 13.0 відсотків; столових спеціального типу – 10.5 – 15.0 відсотків) та відповідно до ст. 52 Податкового кодексу України повідомляє.

Основні засади державної політики щодо регулювання виробництва, експорту, імпорту, оптової і роздрібної торгівлі спиртом етиловим, коньячним і плодовим, спиртом етиловим ректифікованим виноградним, спиртом етиловим ректифікованим плодовим, спиртом-сирцем виноградним, спиртом-сирцем плодовим, алкогольними напоями та тютюновими виробами, забезпечення їх високої якості та захисту здоров'я громадян, а також посилення боротьби з незаконним виробництвом та обігом алкогольних напоїв і тютюнових виробів на території України визначено Законом України від 19 грудня 1995 року № 481/95-ВР «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів» (далі – Закон № 481).

Дія цього Закону не поширюється на роздрібну торгівлю винами столовими, крім випадків, передбачених цим Законом, а також на виробництво вин виноградних і плодово-ягідних, напоїв медових, наливки і настоянок, виготовлених громадянами в домашніх умовах для власного споживання.

Статтею 15³ Закону № 481 встановлено обмеження щодо продажу пива (крім безалкогольного), алкогольних, слабоалкогольних напоїв, вин столових, серед іншого забороняється продаж вин столових:

- особами, які не досягли 18 років;
- особам, які не досягли 18 років;
- у приміщеннях та на території навчальних закладів, закладів охорони здоров'я, крім ресторанів, що знаходяться на території санаторіїв;
- у приміщеннях спеціалізованих торговельних організацій, що здійснюють торгівлю товарами дитячого асортименту або спортивними

товарами, а також у відповідних відділах (секціях) універсальних торговельних організацій;

- у закритих спортивних спорудах (крім пива у пластиковій тарі);
- з торгових автоматів;
- з рук;
- у невизначених для цього місцях торгівлі.

На час проведення масових заходів сільські, селищні та міські ради в межах відповідної адміністративної території можуть заборонити або обмежити, у тому числі, продаж вин столових.

Продавець зобов'язаний отримати у покупця, який купує вина столові, паспорт або інші документи, які підтверджують вік такого покупця, якщо у продавця виникли сумніви щодо досягнення покупцем 18-річного віку.

У разі відмови покупця надати такий документ продаж вин столових такій особі забороняється.

Державна фіскальна служба України звертає увагу, що до суб'єктів господарювання застосовуються фінансові санкції у вигляді штрафів у разі порушення вимог статті 15³ цього Закону - 6800 гривень. Крім цього, дії органів, які мають право контролю за реалізацією норм Закону № 481, можуть бути оскаржені в місячний термін у судовому порядку (стаття 17 Закону № 481).

Поняття «алкогольні напої» визначене у підпункті 14.1.5 пункту 14.1 статті 14 Податкового Кодексу України та в абзаці сьомому статті 1 Закону № 481 згідно з яким алкогольні напої – це продукти, одержані шляхом спиртового бродіння цукровмісних матеріалів або виготовлені на основі харчових спиртів з вмістом спирту етилового понад 0,5 відсотка об'ємних одиниць, які зазначені у товарних позиціях 2203, 2204, 2205, 2206, 2208 згідно з УКТ ЗЕД, а також з вмістом спирту етилового 8,5 відсотка об'ємних одиниць та більше, як зазначені у товарних позиціях 2103 90 30 00, 2106 90 згідно з УКТ ЗЕД.

Відповідно до абзацу 43 статті 1 Закону № 481 вино виноградне – вино, вироблене з винограду, міцність якого набувається в результаті спиртового бродіння роздушених ягід або свіжовіджатого соку, а в разі виготовлення вин кріплених – підвищується шляхом додавання спирту етилового ректифікованого.

Відповідно до частини чотирнадцятої статті 15 Закону № 481 роздрібна торгівля алкогольними напоями (крім столових вин) може здійснюватися суб'єктами господарювання всіх форм власності, у тому числі їх виробниками, за наявності у них ліцензій.

Правові відносини у сфері виноградарства та виноробства України, пов'язані з веденням виноградників та виробництвом винограду, вина та інших продуктів виноробства, визначає регламентацію і контроль в цих галузях виробництва, права і обов'язки виробників, повноваження органів виконавчої влади і спрямований на посилення боротьби з фальсифікацією

виноробної продукції в Україні регулює Закон України від 16 червня 2005 року № 2662-IV «Про виноград та виноградне вино» (далі – Закон № 2662).

Дія цього Закону поширюється на юридичних та фізичних осіб, господарська діяльність яких включає виробництво, реалізацію, експорт та імпорт товарної продукції в галузі виноградарства і виноробства.

Статтею 1 Закону № 2662 визначено, що вино – алкогольний напій, вироблений з винограду, міцність якого набувається внаслідок спиртового бродіння роздушених ягід або свіжовіджатого соку, а в разі виготовлення вин кріплених - підвищується шляхом додавання спирту етилового. Міцність вин може становити від 9 до 20 відсотків об'ємних. Органолептичні якості вина повинні відповідати природному складу винограду або відтворювати особливості, набуті внаслідок купажування чи спеціальної технологічної обробки виноматеріалів.

Вино спеціального типу - вино, яке згідно з видовою назвою за походженням належить до традиційного типу і має особливі смакові якості, набуті в результаті спеціальної технологічної обробки виноматеріалів відповідно до свого прототипу, назву якого воно носить.

Вино столове – вино, виготовлене шляхом повного чи неповного збродження суслу. Залежно від вмісту цукрів, столове вино поділяється на сухе, напівсухе, напівсолодке.

Національний стандарт України «Вина. Загальні технічні умови» (далі – ДСТУ 4806) поширюється на вина, що не містять діоксид вуглецю, які виробляють з виноградних оброблених виноматеріалів, розлиті у споживчу тару і призначені для реалізації у сфері торгівлі і громадського харчування.

Відповідно до регламентованих ДСТУ 4806 фізико-хімічних показників об'ємна частка етилового спирту у винах столових (сухих, напівсухих) може становити в діапазоні від 9.0 до 14 відсотків, а напівсолодких – від 9.0 до 13 відсотків.

З урахуванням викладеного, роздрібна торгівля виключно столовими винами може здійснюватися суб'єктами господарювання без наявності ліцензії на право роздрібною торгівлі алкогольними напоями. Роздрібна торгівля винами спеціального типу, із об'ємною часткою етилового спирту від 10.5 до 15.0 відсотків, можлива тільки за умови придбання ліцензії на право роздрібною торгівлі алкогольними напоями.

Разом з цим, при здійсненні господарської діяльності необхідно враховувати норми статті 15³ Закону № 481.

Слід зазначити, що відповідно до п. 52.2 ст. 52 ПКУ податкова консультація має індивідуальний характер і може використовуватися виключно платником податків, якому надано таку консультацію.